ميروءَ جو ڏک

خواندگي ۽ غير رسمي تعليم جا مثالي پروگرام: ايشيا پيسيفڪ ريجن

صفحا:	8	
شايع ٿيو:	2008	
شايع ڪندڙ:	يونيسڪو (UNESCO) گهر نمبر 17، گهٽي نمبر F-7/3,8 PO Box. 0X2034 اسلام آباد پاڪستان	سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن (SEF) پلاٽ 9، بلاڪ 7، ڪهڪشان ڪلفٽن 5، ڪراچي، 75600 پاڪستان
فون نمبر:	+92-51-261170-3,11710745	(92-021) 111-424-111
فيڪس:	+92-51-2611175	(92-021) 9251652
اي ميل:	islamabad@unesco.org	info@sef.org.pk
ويب سائيٽ:	www.un.org.pk/unesco	www.sef.org.pk
ليکڪا:	پروفيسر ريحانہ مغني	
سنڌي ويس:	نثار ٻانيڻ	
سينگارڻ سنوارڻ:	ذوالفقار علي خان	
ڇپايو ويو:	پاڪستان ۾	
تعداد:	1000	

پيش لفظ

پاڪستان هن وقت وڏندڙ ترقياتي مشڪلاتن کي منهن ڏئي رهيو آهي. عورتون جيڪي ملڪ جي تقريباً اڌ آبادي تي مشتمل آهن، اهي ترقي ۽ خاص طور تي تعليم جي ميدان ۾ تمام پٺتي پيل آهن . ساڳي صورتحال سنڌ صوبي ۾ پڻ آهي.ضرورت ان ڳالھ جي آهي تہ صوبي اندر عورتن کي انهن مشڪلاتن کان نجات ڏيارڻ لاءِ تعليم جي شعبي ۾ ڪين وڌ کان وڌ موقعو ڏنو وڃي تہ جيئن اهي بنا ڪنهن مت ڀيد جي ملڪ جي ترقي ۽ تعليم جي شعبي ۾ نمايان ڪاميابيون ماڻي سگهن. انهي سلسلي ۾ يونيسڪو (UNESCO) ۽ سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن (SEF) حڪومتِ سنڌ، جهڙا ادارا اهم ڪردار ادا ڪري رهيا آهن.

سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن (حڪومتِ سنڌ) طرفان اردو ۾ شايع ڪرايل هي ڪهاڻيون غير تعليم يافتہ بالغ فردن جي ذهني سطح کي سامهون رکي انهن جي روز   مره جي مسئلن ۽ ضرورتن کي نظر ۾ آڻيندي سرجيون ويون آهن. انهن ڪهاڻين اندر آيل مواد ۾ ماءُ ۽ ٻار جي صحت، غذائي ضرورتن، بيمارين کان بچاءَ جي موضوعن سان گڏ معاشرتي برائين ۽ انهن جي ڪري پيدا ٿيل پيچيدگين جي پڻ نشاندهي ڪئي وئي آهي. جڏهن تہ صفائي، صاف پاڻي ۽ هنري سِکيا جي ضرورتن کي پڻ سامهون رکي ڪهاڻيون ترتيب ڏنيون ويون آهن، جيڪي غير تعليم يافتہ بالغ فردن خاص ڪري عورتن لاءِ نهايت ئي ڪارائتيون ثابت ٿينديون.

پروفيسر ريحانہ مغنيءَ جي هنن ڪهاڻين ۾ زندگيءَ جي پيچيدگين، صحت ۽ بهتر زندگي گُذارڻ جي مهارتن متعلق جيڪا ڄاڻ ڏنل آهي اُها اهڙين عورتن لاءِ انتهائي لاڀائتي ثابت ٿيندي جيڪي اٽپڙهيل ۽ سماج جي پيڇڙيل طبقي سان واسطو رکن ٿيون. مان سمجهان ٿو تہ اسان جي ٻهراڙين ۾ نہ صرف تدريسي تعليم پر ان سان گڏو گڏ صحت، زندگيءَ جي اوٽاين ۽ زندگي گُذارڻ جي مهارتن متعلق تعليم جي بہ تمام گهڻي کوٽ آهي، جنهن کي پورو ڪرڻ لاءِ هر سطح تي ڪوششون وٺڻ جي سخت ضرورت آهي تہ جيئن ماڻهن اندر وڏي پئماني تي سماجي سجاڳيءَ کي بيدار ڪري سگهجي. ان ڏس ۾ حڪومتي ادارا پنهنجي وِتَ ۽ وَسَ آهر اُپاءَ وٺي رهيا آهن تہ جيئن هن جديد دؤر ۾ سنڌ جون ٻهراڙيون بهتر کان بهتر ٿي قومي ۽ مُلڪي سطح تي پنهنجو ڀرپور ڪردار ادا ڪري سگهن.

انهيءَ سان گڏو گڏ مان يونيسڪو جي ان ڪوشش کي بہ ساراهيندس تہ انهن هميشہ بالغن جي گهڻ طرفي تعليم لاءِ بهتر کان بهتر قدم کنيا آهن ۽ ڪميونٽيز جي شراڪت سان هيٺين سطح تائين ماڻهن کي تعليم طرف وڌيڪ راغب ڪرڻ جي ڪوشش پڻ ڪئي آهي. اِن ئي سلسلي جي هڪ ڪڙيءَ تحت يونيسڪو، سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن (حڪومتِ سنڌ) طرفان اردو ۾ شايع ڪرايل ڪهاڻين جي جائزي بعد انهن ڪهاڻين کي سنڌي ٻوليءَ ۾ آڻڻ جو رٿيو ۽ سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن (حڪومتِ سنڌ) سان مالي سهڪار ڪري انهن ڪهاڻين کي سنڌي ٻوليءَ ۾ تمام آسان ترجمو ڪري شايع ڪرائي جس لهڻو آهي. مان هڪ ڀيرو وري جس ڏيڻ چاهيندس سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن (حڪومتِ سنڌ) کي جن پنهنجي فني خدمتن ۽ يونيسڪو جي مالي تعاون سان اها ڳالھ ممڪن بڻائي. اهو هڪ خوش آئند عمل آهي ۽ اها اميد پڻ ڪجي ٿي تہ اڳتي بہ اهڙي قسم جي شعوري سرگرمين کي ساڳئي ئي جوش ۽ جذبي سان جاري ۽ ساري رکبو.

پروفيسر ڊاڪٽر رفيق احمد صديقي
مئنيجنگ ڊائريڪٽر
سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن (حڪومتِ سنڌ)

ميروءَ جو ڏک

نوريءَ جي وڏي ڀاءُ کي تپِ دق (TB) جي بيماري هئي، نوريءَ جا مائٽ سندس گهر جي ويجهو رهندا هئا. نوري روز پنهنجي گهر جو ڪم پورو ڪري پنهنجي چئن سالن جي پُٽ ذاڪر کي ڪٺي مائٽن ۾ ايندي هئي ۽ پورو ڏينهن ڀاءُ جي تيمارداري ڪندي هئي ۽ ان جو خيال رکندي هئي.

جنهن گلاس ۾ هوءَ ڀاءُ کي پاڻي ڏيندي هئي پاڻ بہ اُن گلاس ۾ ئي پاڻي پيئندي هئي، جنهن چمچي سان ڀاءُ کي کارائيندي هئي پاڻ بہ اهو ئي چمچو استعمال ڪندي هئي، جنهن جاءِ تي هن جو بيمار ڀاءُ کنگهي ڪري کانگهارا ۽ بلغم ڪيندو هو، اُن ئي هوا ۾ هو ٻئي ساه کڻندا هئا. کانگهارن تي مکيون ويهنديون هيون ۽ ساڳيون ئي مکيون اُنهن جي کاڌ خوراک جي شين تي پڻ ويهنديون هيون جيڪي هو ٽئي کائيندا هئا...

ڏينهن گذرڻ لڳا، هاڻ نوريءَ کي بہ بخار ٿيڻ لڳو ۽ هوءَ بہ کنگهڻ لڳي هئي.
هڪ ڏينهن بلغم ۾ رتُ ڏسي نوريءَ جي مڙس ميرو کيس ډاڪٽر ڏانهن تپاسڻ
لاءِ وٺي ويو، ډاڪٽر ڏسي چيو تہ کيس تپِ دق "ٽي بي" ٿي آهي، پريشان ٿيڻ
جي ڳالهہ نا هي هيءُ مرض علاج ٿيڻ جوڳو آهي.
جيڪڏهن نوريءَ کي دوائن جو مڪمل
ڪورس نہ ڪرايو ويو ۽ بهتر غذا، آرام
۽ صاف سُٺرو ماحول نہ ڏنو ويو تہ پوءِ
هي مرض لاعلاج ٿي سگهي ٿو...

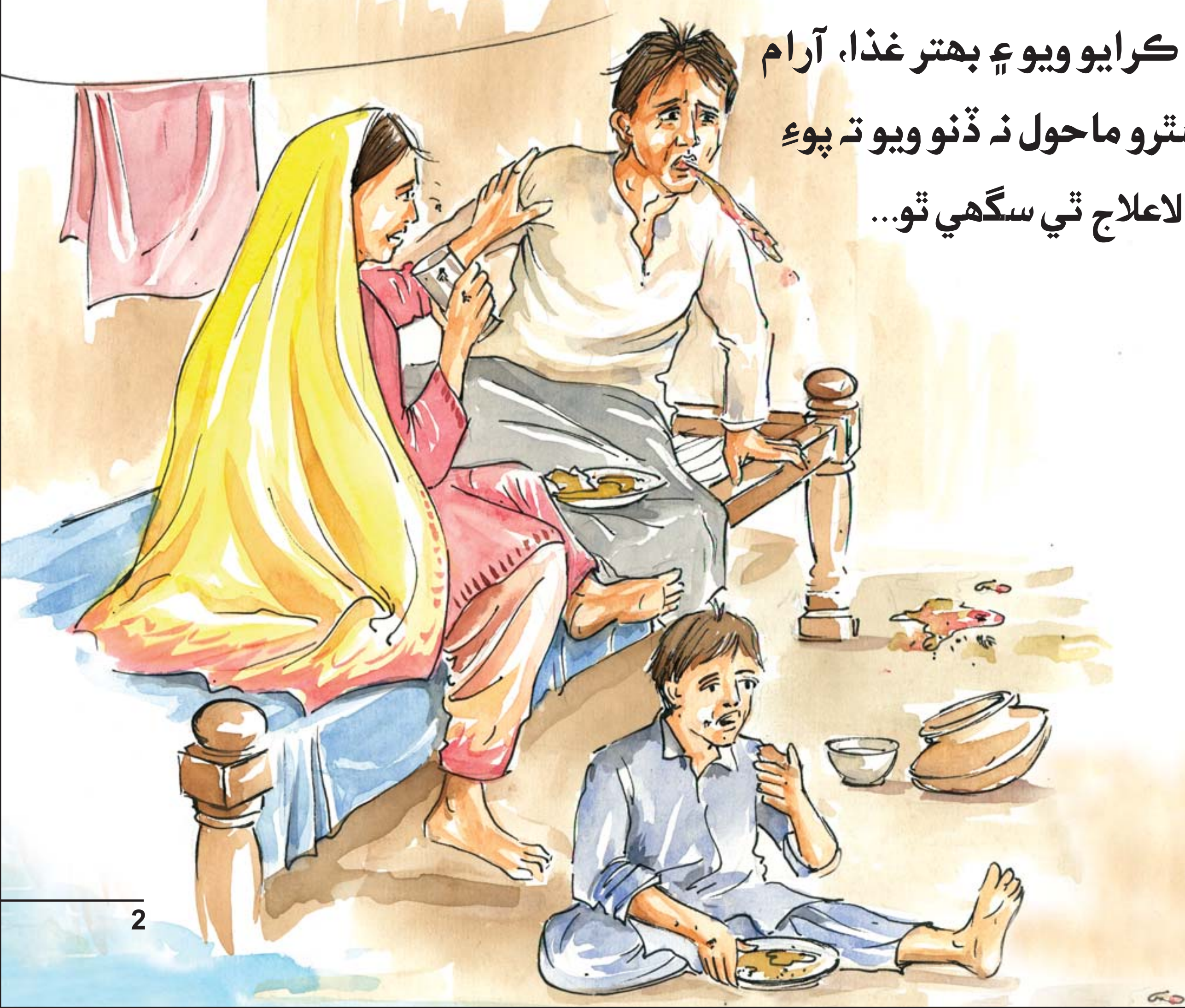

پر ميروءَ پنهنجي زال نوريءَ لاءِ اهو سڀ ڪجهہ ڪو نہ ڪيو، هڪ ڏينهن نوري پنهنجي ڇئن سالن جي پُٽ ذاڪر کي ڇڏي دم ڏٽيءَ حوالي ڪيو، اجان ٻہ مهينا مس گُذريا تہ ذاڪر کي ٻہ بخار ٿيڻ شروع ٿيو ۽ هو پڻ ڪنگهڻ لڳو، اُن ئي ڳوٺ ۾ ميروءَ جي پُڦي رهندي هئي. هوءَ ذاڪر کي ساڻ وٺي وئي، هن ذاڪر کي ڊاڪٽر کي ڏيکاريو ۽ انهن جي ڏسيل مڙني ڳالهين تي عمل پڻ ڪيو...

پُڦيءَ جي ڏينهن رات جي سارسنڀال ذاڪر کي صحتمند ڪري ڇڏيو ۽ هو بلڪل ٺيڪ ٿي ويو...

ميرو ذاڪر ڪي ائين خوش ۽ صحتمند ڏسي ڏاڍو سُرهو ٿيو پر هن ڪي اِن ڳالھ جو ڏک ڪائي رهيو هيو تہ هن جي ڪوتاهي ۽ بي ڌيانيءَ جي ڪري سندس مَلُوڪ زال نوري ڪائنس هميشہ هميشہ لاءِ پري هلي ويئي، هن ڪي اهو غم هميشہ ڪائيندو رهيو تہ هو هڪ مڙس جي حيثيت سان پنهنجي زال نوريءَ ڪي بچائي نہ سگهيو...

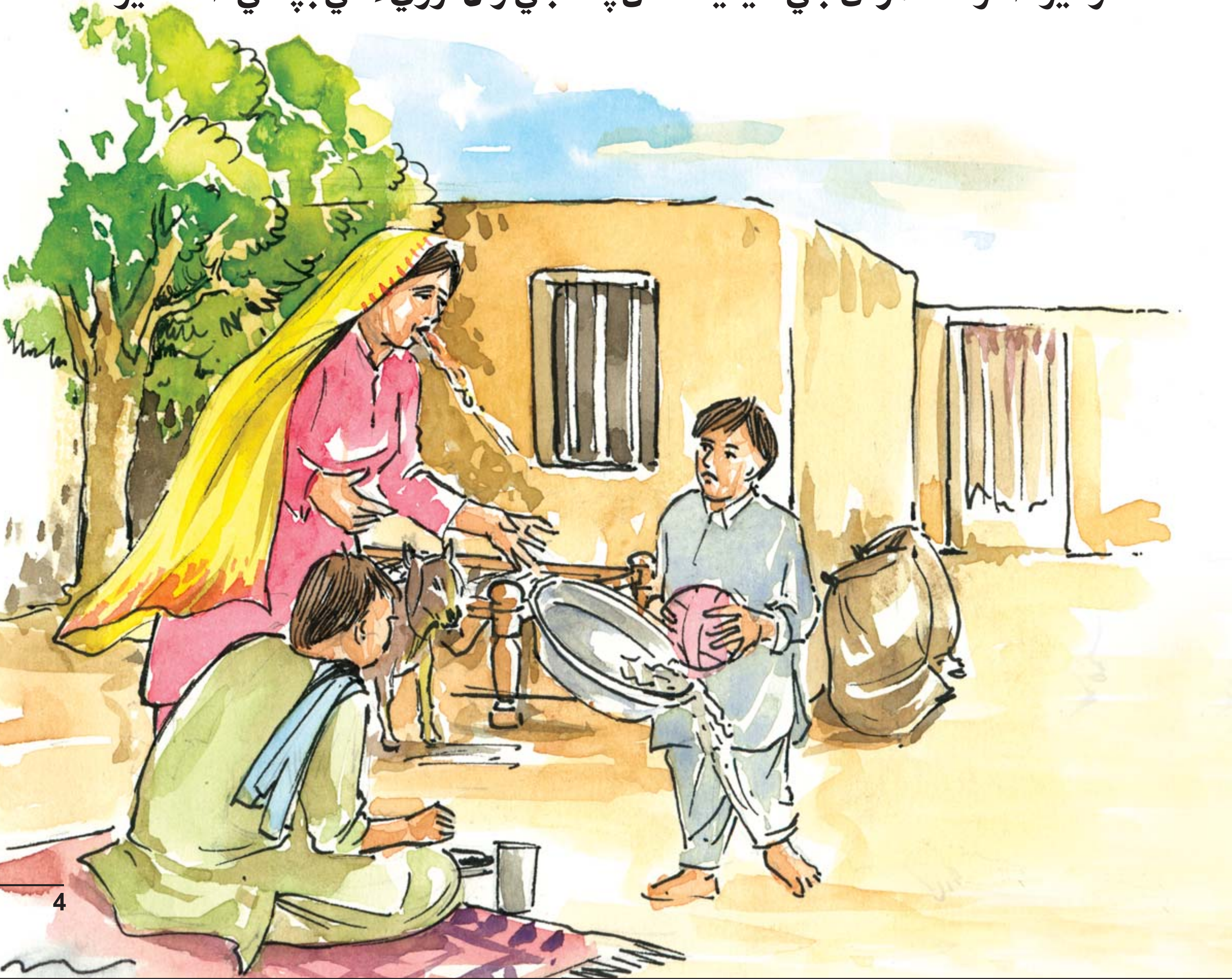

سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن

عورتن جي تعليم ۾ پاڙ پرائپ وارو پروگرام

پيا ڪتاب

- ★ لالي
- ★ ببلوءَ جو موت
- ★ ادي نجمه
- ★ اڙچاڻ ڏک
- ★ رحمٰن سائين
- ★ نادر جي بيماري
- ★ اسان سڀ گڏجي
- ★ زينب جي پريشاني

سمورا حق ۽ واسطہ يونيسڪو اسلام آباد، پاڪستان ۽ سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن ڪراچي وٽ محفوظ آهن.
هن ڪتابچي ۾ انتخاب ڪيل انگ اکر ۽ معلومات ليکڪا جي ذاتي راءِ تي مشتمل آهن، جن سان يونيسڪو جو متفق هجڻ ضروري نہ آهي.

حق ۽ واسطا محفوظ

سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن
پلاٽ 9، بلاڪ 7، ڪهڪشان ڪلفٽن 5، ڪراچي
فون: 111- 424 -111 (021) فيڪس: 9251652 (021)
ويب سائيٽ: www.sef.org.pk اي ميل: info@sef.org.pk

UNESCO
United Nations
Educational , Scientific and
Cultural Organization